

Stenografični zapisnik

enajste seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 1. oktobra 1909.

Navzoči: Prvosednik: Deželni glavar Franc pl. Šuklje. — Vladni zastopnik: C. kr. deželni predsednik baron Teodor Schwarz in c. kr. okrajni glavar grof Karol Künigl. — Vsi člani razen: dr. Karol baron Born, Franc Galle, knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič in baron Leopold Liechtenberg-Janeschitsch. — Zapisnikar: Deželni tajnik Franc Uršič.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika X. deželnozborske seje dne 28. septembra 1909.
2. Naznanila deželnozborskega predsedstva.
3. Priloga 118. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga novela k občinskemu redu in k občinskemu volilnemu redu za Kranjsko z dne 17. februarja 1866, dež. zak. št. 2.
4. Priloga 126. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga načrt lovskega zakona za Kranjsko.

Začetek seje ob 10. uri 20 minut dopoludne.

Stenographischer Bericht

der eilften Sitzung

des krainischen Landtages

in Laibach

am 1. Oktober 1909.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Franz von Sappl. — Regierungsvertreter: R. f. Landespräsident Freiherr Theodor Schwarz und f. f. Bezirkshauptmann Karl Graf Künigl. — Sämtliche Mitglieder mit Ausnahme von Dr. Karl Freiherrn von Born, Franz Galle, Fürstbischof Dr. Anton Bonaventura Jeglič und Leopold Freiherrn Liechtenberg-Janeschitsch. — Schriftführer: Landschafts-Sekretär Franz Uršič.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolls der X. Landtagsitzung vom 28. September 1909.
2. Mitteilungen des Landtagspräsidiums
3. Beilage 118. Bericht des Landesausschusses mit Vorlage einer Novelle zur Gemeinde-Ordnung und zur Gemeinde-Wahlordnung für Krain vom 17. Februar 1866, L. G. Bl. Nr. 2.
4. Beilage 126. Bericht des Landesausschusses mit Vorlage des Entwurfes eines Jagdgesetzes für Krain.

Beginn der Sitzung um 10 Uhr 20 Minuten Vormittag.

Deželni glavar:

(Pozvoni. — Das Glockenzeichen gebend.)

Konstatujem sklepčnost in odpiram sejo.

Predno prestopimo na dnevni red, dovoljujem si izpregovoriti par besed.

Mi stojimo pred 4. oktobrom. Gospodje, Vi veste vsi, da je ta dan pomemben dan za cesarstvo in za njegove narode, kajti ta dan obhaja Njega Veličanstvo svoj imendan (Poslanci vstanejo. — Die Abgeordneten erheben sich von den Sitzen).

Gospodje, ni prazna fraza, gola istina je, da prebivalstvo vojvodine Kranjske ne glede na strankarsko mišljenje, ne glede na narodnost, se strinja v zvesti ljubezni, v zvesti udanosti do presvitlega prestola, in celo prebivalstvo se bo ta dan spominjalo z gorko ljubeznijo svojega preljubljenega vladarja.

Deželni zbor je legitimen tolmač tega narodnega čutila, in vsled tega bode deželni zbor kot zastopnik dežele ta dan svoje čestitke izrazil Njega Veličanstvu. Jaz mislim, da govorim Vam vsem iz srca, ako Vas pozivljem, da se udeležite te lojalne manifestacije.

Ich wende mich auch an Sie, meine Herren von dieser Seite des hohen Hauses, mit der Aufforderung, mit uns zusammen einzustimmen in diesen sicherlich uns allen aus vollem Herzen kommenden Ruf: Bog ohrani, Bog živi našega cesarja Fran Jožefa I. — Gott erhalte und beschütze Seine Majestät unsern Kaiser Franz Joseph I. ! Živio! Hoch! (Vsa zbornica zakliče navdušeno trikrat „Živio!“ „Hoch!“ — Das ganze Haus ruft begeistert dreimal „Živio!“ „Hoch!“).

Sedaj pride točka:

1. Branje zapisnika X. deželnozbornske seje dne 28. septembra 1909.

1. Lesung des Protokolls der X. Landtags-sitzung vom 28. September 1909.

Prosim gospoda zapisnikarja, da prečita zapisnik zadnje seje.

Tajnik Uršič:

(Bere zapisnik X. seje. — Liest das Protokoll der X. Sitzung.)

Deželni glavar:

Ali je kaj ugovora proti ravnokar prečitanemu zapisniku?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker nihče ne ugovarja, je ta zapisnik potrjen. Sedaj pride točka:

2. Naznanila deželnozbornskega predsedstva.

2. Mitteilungen des Landtagspräsidiums.

Deželni glavar:

Tu moram povedati, da je c. kr. okrajno sodišče ljubljansko poslalo dopis, s katerim prosi za pritrdjenje kazenskemu postopanju proti gospodu poslancu dr. Vladislavu Peganu radi razžaljenja časti. Odstopim to ... (Poslanec — Abgeordneter dr. Pegan: „Prosim, da se paragraf navede; jaz polagam na to veliko važnost, je paragraf 496.“). Tukaj ni citiran sploh noben paragraf, ne v privatni tožbi in ne v zahtevi okrajnega sodišča. Obžalujem torej, da ne morem ugoditi želji. Razžaljenje časti je, in torej odstopim ta dopis imunitetnemu odseku.

S tem je rešena druga točka in prestopamo k točki:

3. Priloga 118. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga novela k občinskemu redu in k občinskemu volilnemu redu za Kranjsko z dne 17. februarja 1866, dež. zak. št. 2.

3. Beilage 118. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage einer Novelle zur Gemeinde-Ordnung und zur Gemeinde-Wahlordnung für Krain vom 17. Februar 1866, L. G. Bl. Nr. 2.

Deželni glavar:

Priloga je že razdeljena med gospode poslance, in jaz mislim izročiti to poročilo ustavnemu odseku. — Ker ni ugovora, se izroči stvar ustavnemu odseku.

Potem pride točka:

4. Priloga 126. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga načrt lovskega zakona za Kranjsko.

4. Beilage 126. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Entwurfes eines Jagdgesetzes für Krain.

Deželni glavar:

Po svoji vsebini sodi ta priloga v upravni odsek, kateremu bi jo jaz tudi odkazal, ako ni ugovora.

(Ni ugovora. — Es erfolgt kein Widerspruch.)

Ker ne — se bo torej upravni odsek imel baviti s to prilogo.

In s tem je rešen današnji dnevni red. Naznanjam le še, da sta mi došla dva samostalna predloga in nekoliko peticij. Prosim gospoda zapisnikarja, naj izvoli prečitati ta samostalna predloga:

Tajnik Uršič:

(bere: — liest:)

„Samostalni predlog

poslancev Bartola, Jakliča, dr. Pegana in tovarišev.

Deželni zbor skleni:

Klanec na deželni cesti Ribnica-Sodražica pri vasi Vinice se naj poniža, eventuelno cesta preloži.

Deželnemu odboru se naroča, da izdela načrte za ponižanje oziroma preložitve omenjenega klanca, ter delo izvrši.

V Ljubljani, 1. oktobra 1909.

Bartol l. r., Matjašič l. r., dr. Šusteršič l. r., Jaklič l. r., Drobnič l. r., dr. Zajec l. r., dr. Krek l. r., Zábret l. r., Fr. Demšar l. r., B. M. Perharc l. r., dr. Žitnik l. r., Dimnik l. r., J. Hladnik l. r.“

Deželni glavar:

Ta samostalni predlog je dovolj podprt, in jaz bom v eni prihodnjih sej dal besedo dotičnim gospodom predlagateljem, da utemelje ta predlog.

Dalje mi je došel samostalni predlog gospodov poslancev Mandelja, dr. Lampeta in tovarišev. Prosim ga prečitati.

Tajnik Uršič:

(bere: — liest:)

„Samostojni predlog

poslanca Mandelja, dr. Lampeta in tovarišev, za devajoč uravnajo potoka Višnjice in nje dotokov do izliva v Krko pri Vidmu.

Županstvo občine Dedendol pri Višnji gori je z vlogo z dne 11. februarja 1908 (dež. odb. št. 2507—908) prosilo, da deželni odbor potrebno ukrene glede naprave načrta in proračuna v svrhu osušitve močvirnatih travnikov, ki leže v tej dolini med Dedendolskim občinskim potom in potokom Mleščevcem.

Na podlagi izvršenih poizvedb in ogleda na licu mesta je sl. dež. odbor glasom letnega poročila za l. 1908. dal nalog, da se izdela načrt za osušitev doline v Dednem dolu.

Z ozirom na to, da Višnjica v vsem svojem toku do izliva v Krko pri Vidmu periodično preplavlja obrežna zemljišča in vsled kraške tvorbe tamošnjega sveta voda ponikuje in zgodilo se je letos pri Mleščevem celo, da je vsa voda pod zemljo bila izginila, predlagamo:

Visoki deželni zbor skleni:

Deželnemu odboru se naroča, da vse vodno omrežje Višnjice hidrotehniško da preiskati in nameravajo uravnajo Višnjice in melioracijo travnikov ob tem vodnem obrežju sukcesivno od izvira do iztoka v Krko pri Vidmu izvrši ter z ozirom na veliki gospodarski in higienski pomen to delo kar najbolj pospeši.

V formalnem oziru predlagamo, da se ta predlog izroči upravnemu odseku v ustno poročanje.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1909.

dr. Lampe l. r., dr. Krek l. r., Košak l. r., Ravnikar l. r., dr. Šusteršič l. r., M. Dimnik l. r., I. Piber l. r., Zábret l. r., Jarc l. r., Matjašič l. r., F. Bartol l. r., Drobnič l. r., I. Mandelj l. r., dr. Zajec l. r., Povše l. r., J. Hladnik l. r., Fr. Demšar l. r., dr. Žitnik l. r.“

Deželni glavar:

Tudi ta predlog pride na dnevni red ene prihodnjih sej.

Dalje mi je naznaniti sledeče odsekov seje:

Šolski odsek ima sejo danes takoj po sklepu javne seje;

ustavni odsek ima svojo sejo jutri, to je v soboto ob 10. uri dopoldne;

upravni odsek se bo zbral danes takoj po javni seji v to svrhu, da določi referenta za lovski zakon, in bo potem jutri ob 8. uri dopoldnem imel sejo z dnevnim redom: lovski zakon;

odsek za deželna podjetja ima sam zase danes sejo takoj po javni seji in sicer z dnevnim redom: izvolitev odsekovega referenta za deželno električno centralo; in

združena odseka, odsek za deželna podjetja in finančni odsek, imata svojo skupno sejo v ponedeljek ob 3. uri popoldne.

Izvolite, gospodje, to vzeti na znanje.

Dalje so mi došle sledeče peticije, katere bom odkazal, ako ni ugovora, dotičnim odsekom:

Mahorčič Ignacij, okrožni zdravnik v p. v Novem Mestu, prosi zvišanja pokojnine oziroma dovolitve letne podpore.

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Pucher Avgustin, mitničar pri deželnem mostu v Krškem, prosi letne podpore.

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Mestni magistrat ljubljanski prosi podpore za zgradbo poslopja za državno obrtno šolo v Ljubljani.

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Občina Dol, okr. Kamnik, prosi za uravnajo katastralne meje med občinama Dol in D. M. v Polju.

(Se izroči ustavnemu odseku. — Wird dem Verfassungsausschusse zugewiesen.)

Vodstvo deželne bolnice tu s prošnjo pomožnega uradnika Ignacija Repšeta za definitivno nameščenje.

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Zatičini prosi podpore v svrhu zidanja nove zadružne mlekarne.

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

„Kmečka zveza za vipavski okraj“ prosi za podaljšanje železnice Gorica-Ajdovščina.

(Se izroči upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Splošna delavska bolniška in podporna blagajnica v Trzinu prosi vsakoletne podpore.

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Deželni glavar :

Gospodje, mi smo gotovi, dnevni red je dovršen.

Prihodnjo sejo naznanim pismenim potom. Zaključim sejo.

Konec seje ob 10. uri 40 minut dopoludne. — Schluß der Sitzung um

10 Uhr 40 Minuten Vormittag.

